

KUTSESTANDARD

Meistertreener, tase 7

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid

Meistertreener, tase 7 kutsestandard on tööturu nõudmistele vastavate koolituskavade ja õppeprogrammide koostamise ja isikute kompetentsuse hindamise alus.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Meistertreener, tase 7	7

Võimalikud spetsialiseerumised ja nimetused kutsetunnistusel	
Spetsialiseerumine	Nimetus kutsetunnistusel
Aerutamine	Meistertreener, tase 7 Aerutamine
Aeroobika ja rühmatreeningud	Meistertreener, tase 7 Aeroobika ja rühmatreeningud
Aikido	Meistertreener, tase 7 Aikido
Allveesport	Meistertreener, tase 7 Allveesport
Ameerika jalgpall	Meistertreener, tase 7 Ameerika jalgpall
Ammulaskmine	Meistertreener, tase 7 Ammulaskmine
Automudelism	Meistertreener, tase 7 Automudelism
Autosport	Meistertreener, tase 7 Autosport
Capoeira	Meistertreener, tase 7 Capoeira
Curling	Meistertreener, tase 7 Curling
Golf	Meistertreener, tase 7 Golf
Iaido	Meistertreener, tase 7 Iaido
Indiaca	Meistertreener, tase 7 Indiaca
Jalgpall	Meistertreener, tase 7 Jalgpall
Jalgrattasport	Meistertreener, tase 7 Jalgrattasport
Judo	Meistertreener, tase 7 Judo

Ju-jutsu	Meistertreener, tase 7 Ju-jutsu
Jõutõstmine	Meistertreener, tase 7 Jõutõstmine
Jäähoki	Meistertreener, tase 7 Jäähoki
Jääpall	Meistertreener, tase 7 Jääpall
Kabe	Meistertreener, tase 7 Kabe
Karate	Meistertreener, tase 7 Karate
Kelgutamine	Meistertreener, tase 7 Kelgutamine
Kepikõnd	Meistertreener, tase 7 Kepikõnd
Kergejõustik	Meistertreener, tase 7 Kergejõustik
Kickboxing	Meistertreener, tase 7 Kickboxing
Kobudo	Meistertreener, tase 7 Kobudo
Koroona ja novus	Meistertreener, tase 7 Koroona ja novus
Korvpall	Meistertreener, tase 7 Korvpall
Kriket	Meistertreener, tase 7 Kriket
Kudo	Meistertreener, tase 7 Kudo
Kujundujumine	Meistertreener, tase 7 Kujundujumine
Kulturism ja fitness	Meistertreener, tase 7 Kulturism ja fitness
Kurnimäng	Meistertreener, tase 7 Kurnimäng
Käsipall	Meistertreener, tase 7 Käsipall
Laskesuusatamine	Meistertreener, tase 7 Laskesuusatamine
Laskmine	Meistertreener, tase 7 Laskmine
Lauatennis	Meistertreener, tase 7 Lauatennis
Lennusport	Meistertreener, tase 7 Lennusport

Maadlus	Meistertreener, tase 7 Maadlus
Maahoki	Meistertreener, tase 7 Maahoki
Male	Meistertreener, tase 7 Male
Matkasport	Meistertreener, tase 7 Matkasport
Moodne viievõistlus	Meistertreener, tase 7 Moodne viievõistlus
Mootorrattasport	Meistertreener, tase 7 Mootorrattasport
Orienteerumine	Meistertreener, tase 7 Orienteerumine
Petank	Meistertreener, tase 7 Petank
Pesapall	Meistertreener, tase 7 Pesapall
Piljard	Meistertreener, tase 7 Piljard
Poks	Meistertreener, tase 7 Poks
Purjetamine	Meistertreener, tase 7 Purjetamine
Raadiosport	Meistertreener, tase 7 Raadiosport
Ragbi	Meistertreener, tase 7 Ragbi
Ratsutamine	Meistertreener, tase 7 Ratsutamine
Rulluisutamine	Meistertreener, tase 7 Rulluisutamine
Saalihoki	Meistertreener, tase 7 Saalihoki
Sambo	Meistertreener, tase 7 Sambo
Spordi- ja liikumisharrastusalane isikuteenindus	Meistertreener, tase 7 personaaltreener
Sport chanbara	Meistertreener, tase 7 Sport chanbara
Squash	Meistertreener, tase 7 Squash
Sulgpall	Meistertreener, tase 7 Sulgpall
Sumo	Meistertreener, tase 7 Sumo

Suusatamine	Meistertreener, tase 7 Suusatamine
Sõudmine	Meistertreener, tase 7 Sõudmine
Taekwon-do ITF	Meistertreener, tase 7 Taekwon-do ITF
Taekwondo WTF	Meistertreener, tase 7 Taekwondo WTF
Taipoks	Meistertreener, tase 7 Taipoks
Tennis	Meistertreener, tase 7 Tennis
Triatlon	Meistertreener, tase 7 Triatlon
Turniiribridž	Meistertreener, tase 7 Turniiribridž
Tõstesport	Meistertreener, tase 7 Tõstesport
Uisutamine	Meistertreener, tase 7 Uisutamine
Ujumine	Meistertreener, tase 7 Ujumine
Veemoto	Meistertreener, tase 7 Veemoto
Veepall	Meistertreener, tase 7 Veepall
Veeremängud	Meistertreener, tase 7 Veeremängud
Vehklemine	Meistertreener, tase 7 Vehklemine
Vesiaeroobika	Meistertreener, tase 7 Vesiaeroobika
Vettehüpped	Meistertreener, tase 7 Vettehüpped
Vibusport	Meistertreener, tase 7 Vibusport
Võimlemine	Meistertreener, tase 7 Võimlemine
Võistlustants	Meistertreener, tase 7 Võistlustants
Võrkpall	Meistertreener, tase 7 Võrkpall
Wu-shu	Meistertreener, tase 7 Wu-shu

A-osa
KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Treener on liikumisharrastuse ja spordispetsialist, kes juhhib käitumisharjumuste kujundamise ja kehaliste ning vaimsete harjutuste abil inimese tervist toetavate ja sportlike eesmärkide saavutamist.

Treeneri ülesanne on sportlike ja kehaliste võimete terviklik, tulemuslik ja ohutu arendamine.

Treener töötab iseseisvalt, meeskonna liikmena või liidrina, kaasates erinevaid spetsialiste. Treeneritöö eeldab vastutustunnet, loomingulisust, saavutusvajadust, täpsust ja ausust. Vajalik on perioodiline treeningtööd toetavate teadmiste ja oskuste tulemuslik täiendamine ning kogemuste ja teadmiste edasiandmine kolleegidele. Oluline on oskus mõjutada treenitavaid isikliku eeskujuga. Treener järgib treenerite eetikakoodeksi (vt Lisa 1).

MEISTERTREENER, tase 7 täidab teadmiste analüüsimist, süstematiseerimist, edasiarendamist ja õpetamist eeldavaid tööülesandeid ettearvatutes ning uuenduslikku käsitlust nõudvates olukordades ja kõrgetasemelise sportliku konkurentsi või tervise erinõuete tingimustes.

Enamasti on omandanud kutsealased oskused ja teadmised kombineeritult kõrgema erialase formaalõppe ja kutsealase koolitusega ning pikaajalise pideva ja tipptasemel tulemusliku treeneritööga. Vastutab erialaste teadmiste edasiandmise eest huvitatud osapooltele. Loob uut teadmist, arendab spordiala meetodikaid ning koostab õppematerjale, mis aitavad kaasa treenitavate meisterlikkuse kasvule. Vastutab tervikliku treeningprotsessi strateegilise planeerimise ja juhtimise eest.

A.2 Tööosad

A.2.1 Sportimise organiseerimine ja arendamine:

- 1) treenitava valimine või treeningrühma komplekteerimine;
- 2) treeningute plaani koostamine;
- 3) teiste spetsialistide kaasamine treeningprotsessi;
- 4) teiste treenerite juhendamine;
- 5) treenitava tervisliku eriolukorra arvestamine treeningprotsessis;
- 6) koolitamine ja meetoodiliste materjalide väljatöötamine.

A.2.2 Õppe-treeningprotsessi läbiviimine:

- 1) kehaliste võimete arendamine;
- 2) spordialaspetsiifiliste oskuste arendamine;
- 3) sotsiaalsete võimete arendamine ja spordiala kultuuri õpetamine;
- 4) taastumisvahendite kasutamine;
- 5) spordivarustuse ja treeningvahendite soovimine ja kasutamine;
- 6) treenitava juhendamine võistlusel;
- 7) toitumisharjumuste suunamine;
- 8) treenitava tervikarengu planeerimine, mõõtmine, analüüsimine ja tagasiside andmine;
- 9) taktikaline ning psühholoogiline ettevalmistamine valitud spordialal.

Spetsialiseerumisega seotud tööosad

Spetsialiseerumine toimub sõltuvalt spordiala spetsiifikast, spordialal kasutatavatest vahenditest ja harrastamiskeskonnast. Spordiala spetsiifikast tulenevalt on kutse andjal õigus kehtestada erinõudeid. Spetsialiseerumine on otseselt seotud kutsestandardis kirjeldatud tööosadega.

A.3 Töö keskkond ja eripära

Treeneritöö eeldab valmisolekut töötada sõltumata aastaajast nii sise- kui ka välistingimustes, öhtusel ajal ja puhkepäevadel, kodust eemal (treeningulaagrid, võistlused, koolitused jms).

A.4 Töövahendid

Kasutab treeningprotsessis vajalikke vahendeid vastavalt spordialale.

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

- 1) pinge- ja stressitaluvus;
- 2) suhtlemisoskus;
- 3) saavutusvajadus;
- 4) vastutustunne;
- 5) ausus;
- 6) järjekindlus;

- 7) täpsus;
- 8) paindlikkus, kohanemisvõime;
- 9) headus, empaatiavõime;
- 10) emotsionaalne stabiilsus;
- 11) motiveerimisvõime.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

Meistertreener on nõutava koolituse läbinud ja tasemele vastava erialase töökogemusega isik. Kutse taotlemise eeltingimused on kirjas kutse andmise korras.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Treener.

A.8 Reguleerimisvõime kutsealal tegutsemiseks

Töö treenerina on reguleeritud spordiseadusega.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Meistertreener, tase 7 kutse taotlemisel on nõutav kõikide kompetentside tõendamine.

Kutsesiseselt spetsialiseerutakse käesolevas kutsestandardis nimetatud spordialale, kompetentside hindamine toimub vastavalt spetsialiseerumisele.

Spetsialiseerumised nagu matkasport, suusatamine, uisutamine ja veeremängud jagunevad omakorda:

Matkasport

- alpinism
- jalgsimatkamine
- jalgrattamatkamine
- mägimatkamine
- veematkamine

Suusatamine

- murdmaasuusatamine
- mäesuusatamine
- lumelauasport
- kahevõistlus ja suusahüpped

Uisutamine

- iluuuisutamine
- kiiruisutamine

Veeremängud

- bowling
- sportkeegel

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Sportimise organiseerimine ja arendamine

EKR tase 7

Tegevusnäitajad:

- 1) loob hindamiskriteeriumid sportlase koondisesse valimiseks, lähtudes spordialast, sportlaste vanusest, soost, ja võimekusest;
- 2) valib treenitavad, komplekteerib treeningrühma ja/või koondise, lähtudes püstitatud eesmärkidest;
- 3) koostab kõikehõlmavaid ettevalmistusplaane (sh finantsplaneerimine, võistluskalender, funktsionaalne ja meditsiiniline testimine ning muude tugiteenuste vajadus) ja püstitab pikaajalisi eesmärke;
- 4) kaasab vajadusel spetsialiste (nt massöör, psühholoog, toitumisspetsialist, teadlased jne);
- 5) juhendab teisi treenereid kõrgtasemel;
- 6) arendab spordiala metoodikaid ning koostab õppematerjale, mis aitavad kaasa treenitava meisterlikkuse kasvule;
- 7) koolitab treenereid lähtudes koolituse eesmärgist.

Teadmised:

- 1) sportliku tegevuse planeerimise põhimõtted;
- 2) spordisotsioloogia ja spordiökonomika;
- 3) spordiala ajalugu ja -kultuur, võistlusmäärused;
- 4) siseriiklik ja rahvusvaheline spordikorraldus;
- 5) projektijuhtimise ja asjaajamise alused.

Hindamismeetod(id): Intervjuu ja eksperthinnang või praktiliste oskuste eksam.

B.2.2 Õppe-treeningprotsessi läbiviimine

EKR tase 7

Tegevusnäitajad:

- 1) mõõdab ja hindab erialaspetsiifilisi võimeid metoodiliselt kõrgel tasemel;;
- 2) koostab kõrgemate eesmärkidega treenitavatele ja koondvõistkonna tasemel sportlastele treeninguplaane;
- 3) analüüsib treeningplaane ja nõustab nende koostamist rahvusvaheliselt tunnustatud tasemel;
- 4) valib sobivad treeningviisid ja -meetodid;
- 5) kombineerib ja rakendab tulemuslikult piirialaseid teadmisi ja võimalusi treenitavate võimete arendamisel;
- 6) juhib füüsiliste ja erialaste võimete täpset ajastamist komplitseeritud võistlustingimustes;
- 7) näitab mitmesugusel viisil ette ja õpetab spordiala innovaatilisi tehnikaelemente;
- 8) kasutab tehnika õpetamisel tulemuslikult liigutusanalüüsi teaduslikku metoodikat.
- 9) rakendab komplitseeritud olukordades tulemuslikult taktikaid;
- 10) kujundab eeskuju ja käitumise kaudu spordiala kultuuri;
- 11) rakendab keerulisemaid ja arenenumaid testimismeetodeid treenitava tehnilise, taktikalise, kehalise ning psühholoogilise arengu tervikjuhtimiseks;
- 12) suunab treenitavat toitumiskava koostamisel ja toidulisandite kasutamisel, lähtudes treenitava isikupärast ja treeningprotsessist;
- 13) nõustab treenitavat eriolukordades (kõrgmäestik, kliimaatilised tingimused, ajavahed, kaalu reguleerimine, võistluste ettevalmistus jms);
- 14) loob unikaalseid isikukeskseid taastumisviise kõrgendatud eesmärkide saavutamisele suunatud eriolukordades;
- 15) arendab sportimisvahendeid isikukeskselt kõrgendatud eesmärkide saavutamisele suunatud eriolukordades, kaasates spetsialiste.

Teadmised:

- 1) anatoomia ja füsioloogia;
- 2) pedagoogika, didaktika ja psühholoogia;
- 3) treeningprotsessi põhimõtted ja treeningute strateegiline planeerimine;
- 4) spordiala, ea, soo, kvalifikatsiooni ja tervisliku seisundi seosed;
- 5) kehaliste võimete arendamise kaasaegsed teooriad ja metoodikad;
- 6) sportlik valik;
- 7) treeninguandmete analüüsi ja hindamise põhimõtted;
- 8) spordiala tehnikad ja harjutusvara;
- 9) spordiala rahvusvaheline terminoloogia;
- 10) spordiala kultuur;
- 11) taastumisvahendid, füsioteraapia, massaaž;
- 12) ohutus ja esmaabi.

Hindamismeetod(id): Intervjuu ja eksperthinnang või praktiliste oskuste eksam.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.3 Meistertreener, tase 7 kutset läbiv kompetents	EKR tase 7
Tegevusnäitajad: 1) tagab treeningprotsessis (sh võistlused, laagrid) treenitavate ning ümbritsevate inimeste ja keskkonna ohutuse.; 2) hindab abivajaja olukorda, annab esmaabi ja/või kutsu abi; 3) kasutab korrektset erialaterminoloogiat; 4) kasutab sobivaid suhtlemisviise, loob positiivse suhtluskeskkonna ja käitub vastavalt headele suhtlemistavadele; 5) suunab treenitava hügieeniharjumusi; 6) propageerib ning järgib ausa mängu ja treeneritöös tunnustatud hea tava põhimõtteid ning treeneri kutse-eetikat; 7) kasutab tööülesannetele vastavaid sidekanaleid ning info-ja kommunikatsioonitehnoloogiasid; 8) täiendab pidevalt oma erialaseid teadmisi ja praktilisi oskusi; 9) kasutab töös riigikeelt tasemel C1 ning kahte võõrkeelt tasemel B2 (vt. lisa 2).	
Teadmised: 1) valdkonnaga seotud seadused ja õigusaktid; 2) suhtlemine ja meeskonnatöö; 3) sportliku treeningu põhimõtted; 4) ohutus ja esmaabi; 5) organisatsioonikultuur; 6) spordipedagoogika ja -psühholoogia; 7) ettevõtluse alused; 8) turunduse alused; 9) spordiajalugu, rahvuslikud ja rahvusvahelised spordiorganisatsioonid; 10) juhtimise alused.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamisega.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-20112013-2.5.5/11k
2. Kutsestandardi koostajad	Priit Ilver, Audentese Spordigümnaasium Üllar Kerde, Eesti Korvpalliliit Janek Küppar, Tallinna Spordi- ja Noorsooamet Kadri Liivak, Eesti Võimlemisliit Aldur Partasjuk, Spordiklubi Reval-Sport Erich Petrovits, Jõhvi Spordikeskus Kristjan Port, Tallinna Ülikool Aavo Põhjala, Eesti Judoliit Jaak Salumets, Eesti Treenerite Liit Toomas Tõnise, Eesti Olümpiakomitee Priit Vene, Eesti Olümpiakomitee
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	17
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	20.11.2013
6. Kutsestandard kehtib kuni	18.12.2013
7. Kutsestandardi versiooni number	11
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	3422 Treenerid, spordiinstruktorid ja -ametnikud
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	7

C.2 Kutsenimetused võõrkeeles	
Inglise keeles	Master Coach, EstQF Level 7
Vene keeles	мастер-тренер
C.3 Lisad	
Lisa 1 Treenerite eetikakoodeks	
Lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused	